

124

**PSRS SAKARU LĪDZEKĻU RŪPNIECĪBAS MINISTRIJA
AR ĻEŅINA UN OKTOBRA REVOLŪCIJAS ORDENI
APBALVOTĀ V.I. ĻEŅINA
RĪGAS RAŽOŠANAS APVIENĪBA VEF
1986.g.1.janvāris - 1989.g. novembris**

**PSRS SAKARU MINISTRIJA
AR ĻEŅINA UN OKTOBRA REVOLŪCIJAS ORDENI
APBALVOTĀ V.I. ĻEŅINA
RĪGAS RAŽOŠANAS APVIENĪBA VEF
1989.g. novembris - 1991.g.septembris**

**LATVIJAS REPUBLIKAS RŪPNIECĪBAS MINISTRIJA
RĪGAS VALSTS UZŅĒMUMU RAŽOŠANAS APVIENĪBA VEF
1991.g. septembris - 1991.g.13.novembris**

**LR RŪPNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS MINISTRIJA
RĪGAS VALSTS UZŅĒMUMU RAŽOŠANAS APVIENĪBA VEF
1991.g.13.novembris - 1993.g.5.jūlijs**

**LR RŪPNIECĪBAS UN ENERĢĒTIKAS MINISTRIJA
VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA VEF
1993.g.5.jūlijs -**

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA "VEF"

Vēsturiskā izziņa (turpinājums) par 1986.-1993.g.

I

Laika periodā no 1986g. līdz 1989.g. PSRS Sakaru līdzekļu rūpniecības ministrijas ar Ļeņina un Oktobra revolūcijas ordeni apbalvotā V.I.Ļeņina Rīgas ražošanas apvienības "VEF"(RRA "VEF") nosaukums un pakļautība nav mainījies. Dažas izmaiņas notika RRA "VEF" pārvaldes struktūrā (skat.1.pielikumā). Ar 1989.g. novembri¹ "VEF" pārgāja PSRS Sakaru ministrijas pakļautībā.

Sakarā ar 1990.g. 20.novembra² LR likumu "Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru" apstiprināti Rīgas ražošanas apvienības "VEF" statūti un 1991.g. 15.aprīlī³ RRA "VEF" reģistrēts minētā reģistrā ar Nr.000300132.

Saskaņā ar 1991.g. 24.augusta⁴ LR Augstākās Padomes lēmumu Nr.332 "Par Latvijas Republikas valstiskuma ekonomiskā pamata nodrošināšanu" Rīgas ražošanas apvienība "VEF" kopā ar visiem Vissavienības pakļautībā bijušiem uzņēmumiem pāriet LR jurisdikcijā ar pakļautību LR Rūpniecības ministrijai.

Pamatojoties uz LR MP 1991.g. 25.augusta lēmumu Nr.215, 1991.g. septembrī RRA "VEF" tiek pārveidota par valsts uzņēmumu – Rīgas valsts uzņēmums⁵ ražošanas apvienība "VEF" (RVURA "VEF"), un 1991.g. 12.septembrī⁵ uzņēmums reģistrēts LR Uzņēmumu reģistrā ar Nr.000300132.

No 1991.g. 13.novembra RVURA "VEF" atrodas LR Rūpniecības un enerģētikas ministrijas pakļautībā.

Lai nodrošinātu efektīvāku RVURA "VEF" vadību un paātrinātu tās privatizāciju, saskaņā ar LR Rūpniecības un enerģētikas ministrijas 1993.g. 5.jūlija⁶ pavēli Nr.186 "VEF" pārveidots par valsts akciju sabiedrību "VEF" (VAS "VEF"). RVURA "VEF" un VAS "VEF" struktūru par 1990.-1992.g. skat.1.pielikumā⁷.

Laika posmā no 1986.g. līdz 1993.g. notiek straujas izmaiņas RVURA "VEF" organizatoriskajā struktūrā.

1986.-1988.g. izveidojas liels skaits kooperatīvu(sk. 2.pielikumā), kuri darbojās no 1 līdz 5 gadiem un pakāpeniski tika likvidēti.

Ar 1991.g. 1.janvāri⁸ tiek likvidēti visa veida un visu virzienu kooperatīvi.

Ar 1990.g. sākas RVURA "VEF" struktūras reorganizācija, izveidojot patstāvīgus saimnieciskus subjektus ar juridiskas personas tiesībām, kas tiek darīts, izpildot "VEF" Padomes lēmumu un "VEF" ģenerāldirektora pavēli:

- 1. Nomas uzņēmums "VEF –Serviss-KT" (1990.g. 11.junijs⁹ pavēle Nr.142).

¹ LVA, 754.f., 28.apr., 985.l, 1.lap.
² 1990.g. 6.dec. LR AP un Valdības Ziņotājs Nr.49., 2375-2381.lpp.
³ LVA, 754.f., 28.apr., 988.l, 189.lap
⁴ 1991.g.12.sept. LR AP un Valdības Ziņotājs, 1662.lpp.
⁵ LVA, 754.f., 28.apr., 990.l, 39.lap.
⁶ tur'pat, 992.l., 95^a.lap.
⁷ Par 1993.g. štatu saraksta nav
⁸ LVA, 754.f., 28.apr., 987.l, 72.lap.
⁹ tur'pat, 985.l., 200.lap.

2. Uzņēmums "VEF-Tranzistors"
(1990.g. 24.augusta¹⁰ pavēle Nr.219).
3. Projektēšanas un celtniecības kombināts
(1990.g. 13.novembra¹¹ pavēle Nr.270).

Saskaņā ar RVURA "VEF" statūtu 1.4.punktu un "VEF" ģenerāldirektora pavēlēm nodibināti:

1. VEF-int
(1991.g. 3.aprīļa¹² pavēle Nr.71)
2. Mazais uzņēmums "VEF-Omega" Harkovā
(1991.g. 4.jūlija¹³ pavēle Nr.135)
3. "VEF banka"
(1991.g. 31.jūlija¹⁴ pavēle Nr.147)
4. Mazais uzņēmums "VEF-Serviss" Odesā
(1991.g. 3.septembra¹⁵ pavēle Nr.167)
5. Valsts uzņēmums "Specializētā celtniecības-montāžas pārvalde VEF"
(1991.g. 19.septembri¹⁶ pavēle Nr.177)
6. Alūksnes komutācijas tehnikas mezglu rūpnīca
(1991.g. 19.septembra¹⁷ pavēle Nr.178)
7. Valsts uzņēmums "Tirdzniecības un realizācijas centrs "VEF-Mārketingš"
(1991.g. 18.oktobra¹⁸ pavēle Nr.190)
8. Valsts uzņēmums "Malta sakaru līdzekļu rūpnīca VEF"
(1991.g. 30.oktobra¹⁹ pavēle Nr.194)
9. Valsts uzņēmums "Komutācijas tehnikas rūpnīca "VEF-KT"
(1991.g. 19.decembra²⁰ pavēle Nr.231)
10. Valsts uzņēmums "VEF-Drošības centrs"
(1991.g. 20.decembra²¹ pavēle Nr.233)
11. Uz patstāvīgu bilanci tiek izdalīta RRA "VEF" ģenerālā direkcija
(1991.g. 29.decembra²² pavēle Nr.242).

Realizējot apvienības pārvaldes padomes 1991.g. 30.jūlija lēmumu par Rīgas valsts uzņēmuma ražošanas apvienības "VEF" organizatorisko struktūru, ar 1992.g. 1.janvāri patstāvīgu uzņēmējdarbību uzsāk šādi RVURA "VEF" sastāvā esošie valsts uzņēmumi:

1. "Drošuma un servisa centrs" VEF-DSC
(1992.g. 27.janvāra²³ pavēle Nr.17)
2. VU "VEF-Amatnieks"
(1992.g. 20.februāra²⁴ pavēle Nr.33)
3. "VEF Personāla centrs"
(1992.g. 17.marta²⁵ pavēle Nr.42)

¹⁰ LVA, 754.f., 28.apr., 986.l., 166.lap.

¹¹ tur'pat, 987.l., 86.lap.

¹² tur'pat, 988.l., 169.lap.

¹³ tur'pat, 989.l., 90.lap.

¹⁴ tur'pat, 107.lap.

¹⁵ tur'pat, 990.l., 8.lap.

¹⁶ tur'pat, 35.lap.

¹⁷ tur'pat, 36.lap.

¹⁸ tur'pat, 61.lap.

¹⁹ tur'pat, 77.lap.

²⁰ tur'pat, 145.lap.

²¹ tur'pat, 147.lap.

²² tur'pat, 160.lap.

²³ tur'pat, 991.l., 33.lap.

²⁴ tur'pat, 56.lap.

- 4. VU "VEF eksperimentālā rūpnīca"
(1992.g. 25.maija²⁶ pavēle Nr.74)
- 5. VU "VEF-Poliklīnika"
(1992.g. 1.jūnija²⁷ pavēle Nr.78)
- 6. VU "VEF Instrumentu rūpnīca"
(1992.g. 8.jūnija²⁸ pavēle Nr.83)

Ar 1992.g.10.jūnija²⁹ pavēli Nr.84 reorganizēta valsts Zinātniski-pētnieciskā institūta " ZPI VEF" eksperimentālā ražotne un uz tās bāzes ar 1992.g. 1.augustu izveidots valsts uzņēmums "VEF eksperimentālā rūpnīca"

Uz 1993.g. 4.martu³⁰ "VEF" sastāvā darbojas 21 uzņēmums (skat. 3 pielikumā). Saskaņā ar ģenerāldirektora 1993.g. 21.jūnija³¹ pavēli apstiprināti valsts uzņēmuma komutācijas tehnikas rūpnīcas "VEF-KT" statūti.

VEF darbojas centri:

- Tehnotirdzniecības centrs(izveidots 1988.g.)
- VEF Tirdzniecības centrs(— " — 1990.g.)
- VEF Personāla centrs(— " — 1992.g.)

Ar 1991.g. jūliju izveidota RRA VEF ģenerāldirektoram pakļauta apvienības pārvaldes Padome. VEF darbojas zinātniski tehniskā padome, Meistaru padome. Apvienībā tika pievērsta liela uzmanība jaunatnes darbībai, radošās domas attīstībai.

Šim nolūkam 1986.-1987.g. tika izveidoti jaunatnes radošais kompleksais kolektīvs un radošie pagaidu kolektīvi.

1989.gadā izveidoti radošais pagaidu kolektīvs, lai atrisinātu un organizētu ekspluatācijas tipogrāfiskās dokumentācijas izlaišanu apvienības izstrādājumiem, tehniskās jaunrades pašdarbības klubs(birojs). Tiek organizētas: Meistara dienas, jaunrades skates, zinātniski tehniskā kataloga "Par tehnisko progresu" izlaišana. No 1955.g. izlaisti 8.katalogi. Pēdējos tiek atspoguļotas jauno izgudrotāju un racionalizatoru izstrādes.

VEF tiek organizēti semināri, izstādes kopā ar Izraēlu u.c. valstīm.

Aplūkojamā laika posmā uzsākts sadarbības projekts ar ārvalstu firmu līdzdarbību(Zviedrija, Šveice, Somija, Dānija, Austrālija, Vācija, ASV, Kanāda, Izraēla).

Apvienības redzes lokā vienmēr bija izglītības, kvalifikācijas celšanas jautājumi, tiek veikta dažāda profila darbinieku apmācība, darbojas G.Gailes Tehniskā skola.

²⁵ LVA, 754.f., 28.apr., 991.l., 71.lap.

²⁶ tur'pat, 136.lap.

²⁷ tur'pat, 144.lap.

²⁸ tur'pat, 145.lap.

²⁹ tur'pat, 147.lap.

³⁰ tur'pat, 992.l., 60.lap.

³¹ tur'pat, 89.lap.

II

Sakarā ar valsts akciju sabiedrības "VEF" un valsts uzņēmuma "Komutācijas tehnikas rūpnīca "VEF-KT" privatizāciju no "VEF-KT" valsts glabāšanā LVA pieņemti neaprstītā veidā ražošanas apvienības "VEF", akciju sabiedrības "VEF"(f.754) dokumenti par 1986.-1993.g.

Pieņemšana un nodošana noformēta ar 1997.g. 5.marta aktu(pārvaldes dokumentācija) un 1997.g. 8.aprīļa aktu(slepenā ZTD par 1968.-1992.g.).

1998.g. Latvijas Valsts arhīva darbinieki veica "VEF" dokumentu vērtības ekspertīzi un aprakstīšanu par 1986.-1993.g.

Lietvedības pastāvīgi glabājamie dokumenti iekļauti apraksta Nr.28 turpinājumā.

Lietas sistematizētas pēc struktūras, tad pēc nomināli hronoloģiskā principa.

Dažu veidu pastāvīgi glabājamie dokumenti nav iekļauti aprakstā kā atsevišķu dokumentu veids, bet ir pielikumi pavēlem, ar kuriem tie apstiprināti. Tie ir:

- darbinieku amatu apraksti;
- dažādu veidu nolikumi;
- apvienības struktūrvienību statūti;
- dokumenti par konkursiem, izstādēm u.c. pasākumiem;
- dokumenti par kolektīvo līgumu izpildes gaitu u.c.

Starp pavēlēm pamatdarbības jautājumos ir pavēles par kategoriju piešķiršanu, par apbalvojumiem, disciplināriem sodiem, piemaksām, aizstāšanu amatā.

Plānu-ekonomikās nodaļas un galveno grāmatvedību dokumenti no 1983.g. ir slepeni. Dokumenti, zaudējušie savu vēsturisko un praktisko vērtību, atlasīti iznīcināšanai, par ko sastādīts 1998.g. 12.jūnija akts.

"VEF" sabiedrisko organizāciju(Tautas grupa, arodbiedrības komiteja, Kultūras un tehnikas pils) pastāvīgi glabājamie dokumenti iekļauti agrāk izveidotajā 280.fonda 8.aprakstā.

Katras sabiedriskas organizācijas ietvaros dokumenti sistematizēti pēc nomināli hronoloģiskā principa.

Vēsturiskās izziņas turpinājumu sastādīja:
LVA vecākā arhīviste

G.Mjasņikova

Pielikums vēsturiskai izziņai.

Struktūras izmaiņas shēma.

1986.g.	1987.	1988.	1990.	1991.	1992.g.
Vadība	+	+	+	+	Vadība
Civilā aizsardzība	+	+	+	+	Civilā aizsardzība
22.nodaļa	+	+	+	+	22.nodaļa
Darba zinātniskās organizācijas nodaļa	+	+			
Ekonomikas laboratorija	+	+	-	-	-
1.nodaļa (26.nodaļa)	+	+	+	+	1.nodaļa (26.nodaļa)
Juridiskā nodaļa	+	+	+	+	Juridiskā nodaļa
Galvenā mehānika nodaļa	+	+	+	+	-
Galvenā enerģētika nodaļa	+	+	+	+	Galvenā enerģētika nodaļa
Galvenā grāmatvedība	+	+	+	+	Galvenā grāmatvedība
Plānu ekonomiskā nodaļa	+	+	+	+	Plānu nodaļa
Ražošanas dispečeru nodaļa	+	+	+	-	-
Darba un darba algas nodaļa	+	+	+	+	Darba un darba algas nodaļa
Materiāli tehniskās apgādes nodaļa	+	+	+	+	Materiāli tehniskās apgādes nodaļa

1986.g.	1987.	1988.	1990.	1991.	1992.g.
Sagādes nodaļa	+	+	+	+	-
Tehniskās kontroles nodaļa	+	+	+	+	Tehniskās kontroles nodaļa
Kadru nodaļa	+	+	+	+	Kadru nodaļa
Drošības tehnikas un darba aizsardzības nodaļa	+	+	+	+	Drošības tehnikas un darba aizsardzības nodaļa
Saimnieciskā nodaļa ar kanceleju	+	+	+	+	Saimnieciskā nodaļa ar kanceleju
Kapitālās celtniecības nodaļa	+	+	+	+	Kapitālās celtniecības nodaļa
Racionalizācijaas un izgudrojumu birojs	+	+	+	+	-
Informācijas skaitļošanas centrs	+	+	+	+	Informācijas skaitļošanas centrs
Speciālas konstruktoru birojs	Speciālas tehnoloģiskās iekārtas konstruktoru nodaļa	Konstruktoru nodaļa	+	+	Galvenā konstruktora nodaļa
	Galvenā tehnoloģa nodaļa	+	+	+	Galvenā tehnoloģa nodaļa
Finansu nodaļa	+	+	+	+	Finansu nodaļa

2.pielikums vēsturiskajai izziņai

Nr. P/k	Kooperatīva nosaukums	Nodibinašanas datums	Likvidēšanas datums
1.	"VEF-Diapazons"	1986.	1991.
2.	"VEF-Muzikants"	1987.	1990.
3.	"VEF-Radio"	— " —	1991.
4.	"VEF-Elektro"	— " —	1991.
5.	"VEF-Projekts"	— " —	1991.
6.	"VEF-Kvants"	1988.	1989.
7.	"VEF-Gamma"	— " —	1991.
8.	"VEF-Tehnika"	— " —	1991.
9.	"VEF-Auseklis"	— " —	1990.
10.	"VEF-Plastiks"	— " —	1991.
11.	"VEF-Elektronika"	— " —	1991.
12.	"VEF-Stars"	— " —	1991.
13.	"Furnieris"	— " —	1989.
14.	"Alternatīva"	— " —	1989.
15.	"Avers"	— " —	1990.

3.pielikums vēsturiskajai izziņai

Uzņēmumu nosaukumi

(atbilstošie Reģistrācijas apliecībai un uzņēmuma statūtiem)

1.	Valsts uzņēmums "Rīgas valsts uzņēmumu ražošanas apvienība ""VEF""	RRA VEF
2.	Valsts uzņēmums "Komutācijas tehnikas rūpnīca "VEF-KT"	VEF-KT
3.	Rīgas valsts uzņēmumu ražošanas apvienības "VEF" rūpnīca "VEF-Tranzistor"	
4.	Latvijas valsts telefona aparātu rūpnīca "VEF-Telfons"	
5.	Valsts uzņēmums "VEF" Instrumentu rūpnīca"	"VEF" Instrumentu rūpnīca"
6.	Valsts uzņēmums "VEF" eksperimentālā rūpnīca	"VEF" eksperimentālā rūpnīca
7.	Valsts uzņēmums "Valsts Rekonstrukcijas-ekspluatācijas centrs "VEF-REC"	
8.	Rīgas valsts uzņēmums ""VEF"-KT"	
9.	Valsts uzņēmums "Valsts drošuma un servisa centrs "VEF-DSC"	
10.	Valsts uzņēmums "Specializētā celtniecības-montāžas pārvalde "VEF"	
11.	Valsts uzņēmums "Maltas sakaru līdzekļu rūpnīca-VEF"	Maltas SLR-VEF
12.	Valsts uzņēmums "Proektēšanas un celtniecības kombināts-VEF"	
13.	Valsts uzņēmums "VEF-Drošības centrs"	
14.	Valsts uzņēmums "VEFint"	
15.	Valsts uzņēmums "VEF-Amatnieks"	
16.	Valsts uzņēmums "R/A VEF sporta centrs"	
17.	Valsts uzņēmums "VEF poliklinika"	"VEF poliklinika"
18.	RRA VEF valsts uzņēmums "Inženieru centrs"(VEF-IC)	
19.	Valsts uzņēmums "VEF-Iespiedplašu rūpnīca"	"VEF-IR"
20.	Rīgas Valsts uzņēmums "Mācību centrs "Kvants"	
21.	Alūksnes komutācijas tehnikas mezglu rūpnīca	